

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 31CoKR/8/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112207306
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bundzel
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2112207306.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Bundzela a členov JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Pavla Lacza v právnej veci žalobcu: Ing. Peter Veselovský, so sídlom Kapitulská 14, 917 01 Trnava, správca konkurznej podstaty úpadcu: ELSO spol. s r.o., so sídlom Kúpeľná ul. 1/2014, 931 01 Šamorín, IČO: 31 337 511, právne zastúpený: SVITOK a spol., s. r. o., advokátskou kanceláriou so sídlom Tomášikova 23/C, 821 01 Bratislava, IČO: 36 863 980, proti žalovaným: 1/ R. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. C. XX, XXX XX U., 2/ Ing. Z. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXXX/XXA, XXX XX U., obaja právne zastúpení: AK Herceg, s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom Košická 56, 821 08 Bratislava, IČO: 35 890 240 a 3/ M. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, XXX XX U., právne zastúpená: PROLEGAL, s. r. o., advokátskou kanceláriou so sídlom Dunajská 15/A, 811 08 Bratislava, IČO: 36 863 149, o určení neúčinnosti právnych úkonov, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 36Cbi/6/2012-361 zo dňa 28. augusta 2013 jednohlasne t a k t o

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok v časti zamietnutia žaloby voči žalovaným 1/ a 2/ z r u š u j e a vec v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti zamietnutia žaloby voči žalovanej 3/ p o t v r d z u j e.

Žalovanej 3/ sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Odvolaním napadnutým rozsudkom č. k. 36Cbi/6/2012-361 zo dňa 28.08.2013 súd prvého stupňa žalobu zamietol (výroková časť i.), žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania vo výške 547,72 eur do rúk právneho zástupcu žalovaných 1/ a 2/ do troch dní od právoplatnosti uvedeného rozsudku (výroková časť ii.) a žalovanej 3/ náhradu trov konania nepriznal (výroková časť iii.).

Súd prvého stupňa konštatoval, že žalobca na základe podanej žaloby sa domáhal určenia, že kúpne zmluvy (kúpne zmluvy zo dňa 13.09.2010, 02.11.2010 a 08.12.2011) sú právne neúčinné voči konkurzným veriteľom v konkurze úpadcu ELSO spol. s r.o., so sídlom Kúpeľná ul. 1/2014, 931 01 Šamorín, IČO: 31 337 511 vedenom na Okresnom súde Trnava pod č. k. 25K/33/2011. Zistil, že dňa 13.09.2010 úpadca ELSO spol. s r.o., ktorého je žalobca správcom, previedol (v pozícií predávajúceho) na žalovaného 1/ R. R. a žalovaného 2/ Ing. Z. U. (obaja v pozícií kupujúcich) nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. T., zapísané na LV č. X.XXX ako parcela č. 923/1 o výmere 10.509 m², zastavané plochy a nádvoria, parcela č. 923/3 o výmere 3.629 m², zastavané plochy a nádvoria, parcela č. 923/4 o výmere 1.194 m², ostatné plochy a parcela č. 923/5 o výmere 202 m² a stavbu rekreačno - relaxačný penzión SEAL ležiaci na parcele č. 923/3, spolu s neevidovanými stavbami veľkým a detským bazénom, ktorých bol predávajúci výlučným vlastníkom za kúpnu cenu 5.500.000 eur, pričom kúpna cena bola uhradená zápočtom voči pohľadávkam žalovaných, ktorí tieto

mali voči predávajúcemu. V prípade predaja nehnuteľností išlo o zápočet splatných pohľadávok, nakoľko spoločnosti ELSO spol. s r.o. žalovaný 1/ požičal sumu 2.000.000 eur, splatnú 01.08.2009, žalovaný 2/ požičal sumu 790.000 eur splatnú 01.11.2009 a na žalovaného 1/ bola postúpená aj pohľadávka voči tejto spoločnosti titulom pôžičky od Ing. X. v sume 2.175.000 eur, splatná 31.01.2010. Z kúpnej zmluvy zo dňa 02.11.2010 uzatvorenej vo forme notárskej zápisnice súd prvého stupňa zistil, že dňa 02.11.2010 uzatvorili žalovaný 1/ ako predávajúci a žalovaná 3/ ako kupujúca kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod spoluvlastníckeho podielu 1/10 v pomere k celku k nehnuteľnostiam nachádzajúcich sa v k. ú. T., zapísaných na LV č. XXXX ako parcela č. 923/1 o výmere 10.509 m², zastavané plochy a nádvoría, č. 923/3 o výmere 3629 m², zastavané plochy a nádvoría, č. 923/4 o výmere 1194 m², ostatné plochy a parcely č. 923/5 o výmere 202 m² a stavby rekreačno - relaxačného penziónu SEAL ležiacej na parcele č. 923/3 spolu s neevidovanými stavbami veľkým a detským bazénom na parc. č. 923/4 a 923/5 za kúpnu cenu 550.000 eur. Ďalej súd prvého stupňa zistil, že dňa 08.12.2011 uzatvorili žalovaná 3/ ako predávajúca a žalovaný 1/ ako kupujúci kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol spätný prevod spoluvlastníckeho podielu 1/10 v pomere k celku k nehnuteľnostiam, ktoré žalovaná 3/ nadobudla od žalovaného 1/ kúpnu zmluvou zo dňa 02.11.2010. Súd prvého stupňa uviedol, že medzi stranami zostalo sporným, či je možné, predmetné kúpne zmluvy napadnúť odporovateľnosťou, pričom ďalej uviedol, že odporovateľnosť právnych úkonov je osobitným inštitútom, ktorý slúži na ochranu veriteľov. Odporovateľnosť právnych úkonov ako určitá sankcia nie je postihom za konkrétne vady právneho úkonu, ale za jeho právne dôsledky vo vzťahu k veriteľom dlžníka. Negatívne právne dôsledky sa prejavujú v tom, že konkrétny právny úkon dlžníka spôsobí ukrátenie uspokojenia pohľadávok veriteľa. K tomu dôjde zásadne vtedy, keď sa právnym úkonom dlžníka zmenší jeho majetok. Ukrátenie uspokojenia veriteľovej pohľadávky predpokladá také skrátenie (zmenšenie) majetku, ktoré bráni uspokojeniu pohľadávky v celom rozsahu alebo aspoň sčasti. Ten, kto odporuje, musí dokazovať kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka, pričom nestačí, že sa majetok dlžníka zmenšil, musí sa preukázať, že sa zmenšil do takej miery, že to ohrozilo aspoň čiastočné uspokojenie veriteľovho nároku. Jedným zo všeobecných predpokladov odporovateľnosti je, že právnym úkonom dlžníka musí dôjsť k ukráteniu uspokojenia veriteľa. Ukrátenie uspokojenia pohľadávky veriteľa je vecou dôkazného bremena žalobcu. Úspešnosť odporovateľnosti závisí od toho, či sa majetok dlžníka jeho právnym úkonom zmenšil, v akom rozsahu a aký majetok mu zostane na uspokojenie pohľadávky. Vzhľadom na to, že v konaní bolo preukázané, že žalovaní 1/ a 2/ mali v dobe, kedy od spoločnosti ELSO spol. s r.o. napadnutým právnym úkonom (kúpnu zmluvou zo dňa 13.09.2010) odkúpili nehnuteľnosti, voči tomuto subjektu sami pohľadávky vzniknuté titulom nevrátenia pôžičiek (istina, úroky z omeškania, trovy exekúcie) a tieto svoje pohľadávky odkúpením predmetných nehnuteľností uspokojili. V prípade predaja nehnuteľností išlo o zápočet splatných pohľadávok nakoľko spoločnosti ELSO spol. s r.o. žalovaný 1/ požičal sumu 2.000.000 eur, splatnú 01.08.2009, žalovaný 2/ požičal sumu 790.000 eur splatnú 01.11.2009 a na žalovaného 1/ bola postúpená aj pohľadávka voči tejto spoločnosti titulom pôžičky od Ing. X. v sume 2.175.000 eur, splatná 31.01.2010, preto súd prvého stupňa dospel k záveru, že kúpna cena za predaj nehnuteľností nebola zaplatená v hotovosti, ale k zániku pohľadávky ELSO spol. s r.o. vznikutej titulom kúpnej zmluvy došlo započítaním pohľadávok žalovaných 1/ a 2/ vzniknutých titulom zmlúv o pôžičke, čím došlo k úhrade splatného dluhu spoločnosti ELSO spol. s r.o. voči žalovaným 1/ a 2/ a k vzájomnému bezhotovostnému vyporiadaniu. Tým, že dlžník, ktorý predá svoj majetok alebo jeho časť, zo získaných prostriedkov uhradí iné skutočné pohľadávky voči sebe, sa nedopúšťa odporovateľného právneho úkonu aj keď týmto konaním zmarí alebo čiastočne zmarí uspokojenie iného veriteľa. Rovnako je nutné posudzovať aj situáciu keď vzájomným započítaním pohľadávok je zaplatený iný dlh. Súd prvého stupňa ďalej dospel k záveru, že kúpna cena dohodnutá v kúpnej zmluve zo dňa 13.09.2010 medzi ELSO, spol. s r.o. ako predávajúcim a žalovaným 1/ a 2/ ako kupujúcimi zodpovedala obvyklej, tržnej cene, pričom tento sa plne stotožnil s názorom, že kúpna cena bola zmluvnými stranami dohodnutá pri zohľadnení hodnoty nehnuteľností v roku 2010, kedy vzhľadom na všeobecný prudký prepad cien nehnuteľností bola reálna cena predmetných nehnuteľností podstatne nižšia ako je uvedené v znaleckom posudku v roku 2007, o ktorý opiera žalobca svoje tvrdenia o jej neprímeranosti. Pri posudzovaní obvyklej ceny bez ďalšieho nemožno vychádzať zo žalobcom predloženého znaleckého posudku, ktorý zjavne v rozhodnej dobe už hodnoverne všeobecnú cenu nehnuteľností neurčoval. Preto, ak v majetku dlžníka bola predmetnou kúpnu zmluvou nahradená vec jej zodpovedajúcim peňažným plnením (kúpnu cenou), nie je už možné z tohto dôvodu vyvodiť, že by predmetná kúpna zmluva viedla k zmenšeniu majetku dlžníka obchodnej spoločnosti ELSO spol. s r.o., a že by teda ukracovala uspokojenie pohľadávky iného veriteľa voči tejto spoločnosti. Ukrátenie pohľadávky veriteľa, ktorý si prihlásil pohľadávku je jedným z osobitných predpokladov odporovateľnosti v konkurze. Nakoľko súd prvého stupňa dospel k záveru, že úpadca predal nehnuteľnosti za ekvivalentnú cenu čím nezmenšil svoj

majetok, došlo len k zmene jeho štruktúry (pretože dlžník namiesto hmotného majetku získa finančný majetok), tak nie je naplnený jeden zo základných predpokladov odporovateľnosti, a to ukrátenie. Bez splnenia tohto predpokladu nie je možné úspešne napadnúť odporovateľnosťou. Na uvedenom závere nič nemení ani to, že dohodnutá kúpna cena nebola spoločnosti ELSO spol. s r.o. v skutočnosti zaplatená. Príčina toho, prečo nebola kúpna cena zaplatená, nespočíva v predmetnej kúpnej zmluve, ale v tom, že na zaplatenie kúpnej ceny boli započítané pohľadávky žalovaných 1/ a 2/, ktoré preukázateľne mali titulom pôžičky. Uvedené započítanie (bez ohľadu či bolo realizované jednostranným právnym úkonom alebo dohodou), ktoré nasledovalo po uzavretí kúpnej zmluvy spôsobilo, že spoločnosť ELSO spol. s r.o. v skutočnosti neobdržala za predané nehnuteľnosti zodpovedajúce peňažné prostriedky (kúpnu cenu), ktoré by mohla použiť k úhrade svojich dlhov voči iným veriteľom. Vo vzťahu k žalovanej 3/ mal súd prvého stupňa preukázané, že táto dňa 02.11.2010 uzatvorila ako kupujúca so žalovaným 1/ ako predávajúcim kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod spoluvlastníckeho podielu 1/10 v pomere k celku k nehnuteľnostiam nachádzajúcich sa v k. ú. T., zapísaných na LV č. X.XXX ako parcela č. 923/1 o výmere 10.509 m², zastavané plochy a nádvoria, parcela č. 923/3 o výmere 3.629 m², zastavané plochy a nádvoria, parcela č. 923/4 o výmere 1.194 m², ostatné plochy a parcely č. 923/5 o výmere 202 m² a stavby rekreačno - relaxačného penziónu SEAL ležiacej na parcele č. 923/3 spolu s neevidovanými stavbami veľkým a detským bazénom na parcele č. 923/4 a 923/5 za kúpnu cenu 550.000 eur. Dňa 08.12.2011 uzatvorila už ako predávajúca so žalovaným 1/ ako kupujúcim kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol spätný prevod spoluvlastníckeho podielu 1/10 v pomere k celku k nehnuteľnostiam, ktoré nadobudla na základe zmluvy zo dňa 02.11.2010. Na základe tejto skutočnosti, súd prvého stupňa dospel k záveru, že u žalovanej 3/ nie sú naplnené predpoklady odporovateľnosti úkonov, ktorých bola účastníkom, nakoľko v čase uzavretia kúpnej zmluvy nemala vedomosť o žiadnych okolnostiach odôvodňujúcich odporovateľnosť kúpnej zmluvy zo dňa 13.09.2010, vedomosť o skutočnosti, že predchádzajúcim vlastníkom nehnuteľností bol úpadca, nemala vedomosť o žalobcom tvrdenom úpadku úpadcu. Žalovaná 3/ nenaplnila žiadnu podmienku spriaznenosti s úpadcom alebo so žalovaným 1/ v zmysle ust. § 9 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoKR“; pozn. odvolacieho súdu), nie je pasívne legitimovaná, a preto súd prvého stupňa žalobu voči nej taktiež ako nedôvodnú zamietol. Na záver súd prvého stupňa ešte doplnil, že žalobca vo svojom písomnom podaní zo dňa 27.08.2013 navrhol v konaní vypočúť konateľov úpadcu Ing. Ladislav Somogyiho a Editu Somogyi, a to vo veci opisu presného spôsobu vyplatenia kúpnej ceny vo výške 5.500.000 eur v zmysle kúpnej ceny a spôsobu jej následného použitia, pričom tento predmetný navrhnutý dôkaz výsluchom svedkov už nevykonal, nakoľko ho pokladal za nadbytočný a neúčelný, keďže v konaní bolo z vyjadrení žalovaných 1/ a 2/ dostatočne preukázané a ustálené, že kúpna cena nebola vyplatená predávajúcemu úpadcovi v hotovosti, tak ako sa pôvodne zmluvné strany dohodli v kúpnej zmluve, ale táto bola uhradená zápočtom voči pohľadávkam žalovaných 1/ a 2/ voči splatným pohľadávkam, ktoré títo mali v čase uzavretia kúpnej zmluvy voči úpadcovi.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote v celom rozsahu odvolanie, ktorým sa domáhal zmeny rozhodnutia súdu prvého stupňa a to tak, aby bolo v plnom rozsahu žalobe vyhovené. Ako odvolacie dôvody označil dôvody obsiahnuté v ust. § 205 ods. 2 písm. a), písm. c) až písm. f) Občianskeho súdneho poriadku, a konkrétne, že postupom súdu sa žalobcovi odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Dôvodil, že pred (jediným) pojednávaním, ktoré sa konalo dňa 28.08.2013 kontaktoval žalobcu Ing. Ladislav Somogyi (konateľ úpadcu) s tým, že chce v predmetnom konaní poskytnúť svedeckú výpoveď ohľadom finančných vzťahov úpadcu voči žalovaným 1/ a 2/, najmä ohľadom spôsobu vyplatenia kúpnej ceny v zmysle Kúpnej zmluvy zo dňa 13.09.2010. Žalobca preto postupom podľa § 118a Občianskeho súdneho poriadku, teda do skončenia prvého pojednávania navrhol vypočúť aj konateľov spoločnosti úpadcu, pričom súd prvého stupňa uvedený dôkaz nevykonal a označil ho za nadbytočný a bez akéhokoľvek ďalšieho dôkazu plne akceptoval tvrdenie právnej zástupkyne žalovaných 1/ a 2/, že kúpna cena bola uspokojená započítaním. Zdôraznil, že súčasťou spisu nie je žiaden dôkaz o vykonaní akéhokoľvek započítavacieho úkonu zo strany žalovaných 1/ a 2/. Dospel k záveru, že súd prvého stupňa porušil rovnosť účastníkov v tomto konaní, keď akceptoval iba tvrdenie žalovaných 1/ a 2/ o spôsobe úhrady kúpnej ceny bez ďalšieho dôkazu, neumožnil žalobcovi oboznámiť sa s týmto tvrdením a vyjadriť sa k nemu a súčasne nevykonal

navrhnutý dôkaz výsluchom svedkov - konateľov úpadcu. V tejto súvislosti poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp. zn. III. ÚS 153/07), rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (Krčmář a spol. c/a Česká republika) ako aj Notársku zápisnicu číslo N 396/2013, Nz 32146/2013, NCRIs 32763/2013 zo dňa 19.09.2013 obsahujúcu osvedčenie o vyhlásení účastníkov (konatelia úpadcu; Ing. Ladislav Somogyi a Edita Somogyiová) o právne významných skutočnostiach a tvoriacou prílohu tohto odvolania. Vo vzťahu k cene nehnuteľností uviedol, že v tejto časti je tvrdenie súdu prvého stupňa plne prevzaté z argumentácie žalovaných 1/ a 2/, pričom ohľadom údajného poklesu hodnoty ceny predmetných prevádzaných nehnuteľností nebol predložený žiaden dôkaz. Jedná sa o zovšeobecňujúce tvrdenie, ktoré nemožno považovať za všeobecne známu skutočnosť, a to predovšetkým v prípade osobitného segmentu nehnuteľností, ako je tomu v tomto prípade. Z toho dôvodu mal súd prvého stupňa predmetné tvrdenie vyhodnotiť ako nepreukázané. Odvolateľ ďalej s poukazom na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp. zn. III. ÚS 209/2004) v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 5Ob0/52/2010) uviedol, že žalovaní 1/ a 2/ vo vzťahu k výške a spôsobu vyplatenia kúpnej ceny podľa Kúpnej zmluvy zo dňa 13.09.2010 nespĺnili dôkaznú povinnosť a neunesli dôkazné bremeno, ktoré zaťažuje práve žalovaných 1/ a 2/, ktorí tvrdia, že kúpna cena bola uhradená a bola primeraná. Na záver žalobca poukázal aj na skutočnosť, že súd prvého stupňa neúčinnosť Kúpnej zmluvy zo dňa 13.09.2010 posudzoval iba z hľadiska § 58 ZoKR (Odporovanie právnym úkonom bez primeraného protiplnenia), avšak z obsahu podanej žaloby vyplýva, že sa žalobca domáha posúdenia neúčinnosti predmetnej zmluvy aj postupom podľa § 59 ZoKR (Odporovanie zvýhodňujúcemu právnemu úkonu), nakoľko má za to, že prevodom podstatnej časti majetku úpadcu len na žalovaných 1/ a 2/ (ktorí boli v čase prevodu veriteľmi úpadcu) boli títo ako veritelia neodôvodnene zvýhodnení voči iným veriteľom, ktorí po prevode nemohli uspokojovať svoje pohľadávky z predaných majetkových hodnôt. Podľa odvolateľa, teda Kúpna zmluva zo dňa 13.09.2010 bola právnym úkonom bez primeraného protiplnenia (§ 58 ZoKR) ako aj úkonom zvýhodňujúcim niektorých veriteľov úpadcu (§ 59 ZoKR). Zároveň si uplatnil náhradu trov tak prvostupňového ako aj odvolacieho konania.

Žalovaní 1/ a 2/ vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 19.12.2013 navrhli, aby odvolací súd odvolanie žalobcu v celom rozsahu zamietol (?) a rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Vo vzťahu k odňatiu možnosti konať pred súdom uviedli, že pojednávanie vytyčené na 28.08.2013 bolo už v poradí tretím pojednávaním vytyčeným vo veci, pričom pojednávanie vytyčené na deň 24.04.2013 bolo odročené v nadväznosti na žiadosť právneho zástupcu žalovaných 1/ a 2/ z dôvodu prebiehajúcich rokovaní o urovnaní, ďalšie pojednávanie vytyčené na deň 29.05.2013 bolo odročené na dobu min. 3 mesiace na základe žiadosti žalobcu z dôvodu neukončených rokovaní o urovnaní, pričom žalovaní 1/ a 2/ s uvedeným odročením súhlasili. Pojednávanie vytyčené na 28.08.2013 sa uskutočnilo, pričom na začiatku pojednávania sa žalovaní 1/ a 2/ dozvedeli, že žalobca požiadal dňa 27.08.2013 o odročenie pojednávania, nakoľko na deň 28.08.2013 je určený termín schôdze veriteľov, na ktorej sa tento musí zúčastniť. Súd prvého stupňa predmetnej žiadosti žalobcu nevyhovel, pričom ani žalovaní 1/ a 2/ nemali záujem na o odročenie pojednávania, nakoľko termín pojednávania bol všetkým účastníkom konania známi niekoľko mesiacov vopred a skutočnosť, že žalobca určil na rovnaký termín schôzdu veriteľov, nemožno považovať za iné, ako obštrukciu zo strany žalobcu. Navyše, dôvodom, pre ktorý žalovaní 1/ a 2/ vyjadrili nesúhlas s odročením predmetného pojednávania bolo, že i napriek niekoľko mesačným pokusom o urovanie k žiadnej dohode nedošlo. Ďalej uviedli, že pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť iba také prípady, kedy by súd konal napriek tomu, že nemal vykázané predvolanie neprítomného účastníka, alebo ak by súd chybne predvolal účastníka na pojednávanie do inej miestnosti než tej, v ktorej bola vec prejednaná, alebo ak súd konal v neprítomnosti účastníka, hoci tento sa včas ospravedlnil a súčasne požiadal o odročenie pojednávania na základe lekárskej uznanej práceneschopnosti, ktorú aj preukázal a pod. V uvedenom prípade však žalobca nespĺnil ani jednu z podmienok, a preto prejednanie a rozhodnutie veci bez jeho prítomnosti nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Vo vzťahu úhrade kúpnej ceny zo dňa 13.09.2010 uviedli, že za neúplné zistenie skutkového stavu nemožno považovať odmietnutie súdu vykonať všetky navrhnuté dôkazy, nakoľko súd túto povinnosť nemá a súčasne právny zástupca žalovaných 1/ a 2/ dostatočne odôvodnil, z čoho možno preukázateľne odôvodniť nedôveryhodnosť výpovede žalobcom navrhnutých svedkov, a teda aj nadbytočnosť vykonania tohto dôkazu. K námietke žalobcu, že súd prvého stupňa bez akéhokoľvek dôkazu akceptoval vyjadrenie žalovaných 1/ a 2/, že k zaplateniu kúpnej ceny z Kúpnej zmluvy zo dňa 13.09.2010 došlo zápočtom oproti pohľadávkam kupujúcich voči predávajúcemu, žalovaní 1/ a 2/ uviedli, že skutočnosť, že úpadca mal voči žalovaným 1/ a 2/ neuhradené záväzky sú žalobcovi známe už z návrhu na vyhlásenie konkurzu, ako aj s vyjadrenia

konateľa úpadcu - Ing. Ladislava Somogyiho, ktoré predložil pôvodnému správcovi ako aj z vyjadrenia žalovaných 1/ a 2/ k žalobe. Vo vzťahu k notárskej zápisnici tvoriacej prílohu odvolania žalobcu (číslo N 396/2013, Nz 32146/2013, NCRI 32763/2013 zo dňa 19.09.2013) žalovaní 1/ a 2/ uviedli, že predložená notárska zápisnica bola spísaná dňa 19.09.2013, teda tri týždne po vynesení rozsudku, voči ktorému odvolanie smeruje a navyše inou notárskou zápisnicou nie je možné negovať obsah a platnosť vyhlásení uvedených v iných notárskych zápisniciach. V súvislosti s obvyklou cenou prevádzaných nehnuteľností žalovaní 1/ a 2/ poukázali na skutočnosť, že k poklesu cien títo predložili súdu štatistické prehľady týkajúce sa medziročných zmien HDP a cien nehnuteľností (za roky 2005 - 2011), vývoja cien nehnuteľností v rámci eurozóny (1980 - 2010) a vývoja cien nehnuteľností na bývanie (za roky 2005 - 2011), ktoré súd na pojednávaní vyhodnotil a dostatočne sa s predmetnou otázkou vypořiadal. K ďalšej námietke žalobcu, že súd prvého stupňa neposudzoval predmetnú kúpnu zmluvu zo dňa 13.09.2010 aj z hľadiska ust. § 59 ZoKR, žalovaní 1/ a 2/ uviedli, že neboli splnené predpoklady pre podanie návrhu na konkurz, a teda ani na začatie konkurzného konania a následné vyhlásenie konkurzu, nakoľko navrhovatelia (Ing. J. J. a Bývanie Centrum, s.r.o.) nespĺnili podmienky pre podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu, nakoľko títo nedisponovali (pred podaním návrhu) a ani nedisponujú dvomi vykonateľnými alebo písomne uznanými peňažnými pohľadávkami voči úpadcovi. Pohľadávka zo Zmluvy o pôžičke zo dňa 27.08.2007 v znení jej dodatkov nebola úpadcom písomne uznaná a notárska zápisnica spísaná dňa 27.08.2007 je exekučným titulom iba voči Ing. S. Y. ako fyzickej osobe. Veriteľ Ing. J. J. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 17.12.2010 postúpil časť pohľadávok voči úpadcovi na postupníka Bývanie Centrum, s.r.o., avšak postúpenie nebolo oznámené dlžníkovi v súlade s § 526 Občianskeho zákonníka a doručenie oznámenia nebolo preukázané, takže nie je preukázaná ani účinnosť postúpenia. Pohľadávka zo Zmluvy o pôžičke zo dňa 30.01.2008 bola písomne úpadcom uznaná, následne Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 10.12.2010 postúpená na Bývanie Centrum, s.r.o., avšak taktiež postúpenie nebolo oznámené dlžníkovi v súlade s § 526 Občianskeho zákonníka a doručenie oznámenia nebolo preukázané, takže nie je preukázaná ani účinnosť postúpenia. Žalovaní 1/ a 2/ poskytli žalobcovi na základe troch notárskych zápisníc pôžičky (ktoré neboli riadne a včas uhradené), pričom svoje pohľadávky voči úpadcovi neprihlásili, nakoľko k ich vysporiadaniu došlo pred nadobudnutím pohľadávok veriteľom Bývanie Centrum, s.r.o. Kúpna cena v Kúpnej zmluve zo dňa 13.09.2010 za prevod nehnuteľností zapísaných na LV č. X.XXX v k. ú. T. zohľadňovala hodnotu určenú znaleckým posudkom z roku 2007, ako aj výšku záložného práva, ktoré na seba žalovaní 1/ a 2/ prevzali a keďže po zohľadnení uvedeného sa zostatok hodnoty vo výške dohodnutej kúpnej ceny rovnal pohľadávkam žalovaných 1/ a 2/, ktoré boli vymáhané i v exekučných konaniach a zabezpečené exekučnými záložnými právami, bola uhradená zápočtom. Vzhľadom na uvedené, teda nie je možné tvrdiť, že vysporiadaním pohľadávok žalovaných 1/ a 2/ nedošlo k primeranému protiplneniu, alebo, že došlo k akémukoľvek zvýhodneniu, či ukráteniu. K zvýhodneniu veriteľov nedošlo, nakoľko prevod nehnuteľností zapísaných na LV č. X.XXX v k. ú. T. sa uskutočnil v nadväznosti na Kúpnu zmluvu zo dňa 13.09.2010 ešte pred podaním návrhu na konkurz (ktorý bol podaný dňa 11.07.2011) a dokonca pred postúpením pohľadávok, resp. časti pohľadávok z Ing. J. J. na Bývanie Centrum, s.r.o. Na záver si uplatnili náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní.

Žalovaná 3/ vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 14.11.2013 navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil, alebo alternatívne, v prípade, že by sa odvolací súd nestotožnil s právnym názorom žalovaných 1/ - 3/ ohľadne splnenia zákonných podmienok odporovateľnosti, žalovaná 3/ navrhla, aby odvolací súd z dôvodu právnej nemožnosti odporovania Kúpny zmluvám zo dňa 02.11.2010 a zo dňa 08.12.2011 ako aj z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovanej 3/, rozsudok súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa žalovanej 3/ potvrdil. V podanom vyjadrení žalovaná 3/ poukázala predovšetkým na tú skutočnosť, že žalobca v celom texte podaného odvolania pri opise skutkového stavu veci a spôsobu doterajšieho vedenia konania nespochybnil akékoľvek konanie žalovanej 3/. Žalobca v odvolaní neuviedol žiaden odvolací dôvod týkajúci sa žalovanej 3/, pričom táto považuje podané odvolanie žalobcu voči svojej osobe ako nedôvodné. V ďalšej časti žalovaná 3/ odkázala na ňou v priebehu súdneho konania predložené vyjadrenie a doplnené vyjadrenie.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) bez nariadenia pojednávania, oboznámil sa s obsahom spisového materiálu a dospel k záveru o čiastočnej dôvodnosti odvolania žalobcu.

Tunajší súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa pochybil, keď nevykonal dôkaz výsluchom svedkov - konateľov úpadcu o vykonanie ktorého požiadal žalobca podaním zo dňa 27.08.2013 za súčasného splnenia podmienky plynúcej z ust. § 118a O.s.p. Práve konatelia úpadcu sú jedinými osobami, ktoré by mali byť spôsobilé relevantne sa vyjadriť k zmieňovaným podstatným skutočnostiam majúcich základ pre rozhodnutie konajúceho súdu v predmetnej veci.

Predovšetkým v súlade s námietkou odvolateľa bolo potrebné konštatovať, že súd prvého stupňa sa dôsledne nevysporiadal s argumentáciou tohto účastníka spočívajúcou v tvrdení o (ne)započítaní pohľadávok, nakoľko tak z obsahu rozhodnutia ako aj z obsahu spisového materiálu nevyplýva, že by existoval listinný doklad preukazujúci to, že by malo dôjsť k započítaniu pohľadávok, pričom tento postup (započítanie) bol popretý aj zo strany samotného žalobcu. K zániku záväzku započítaním môže dôjsť buď jednostranným právnym úkonom (tzv. compensatio necessaria) alebo dohodou (tzv. compensatio voluntaria), pričom k započítaniu nedochádza automaticky, len čo sa pohľadávky stretli, vyžaduje sa na to právny úkon niektorého z účastníkov záväzkového právneho vzťahu. Musí ísť o prejav adresovaný druhému účastníkovi, z ktorého je zrejmé, ktorá pohľadávka a v akom rozsahu sa uplatňuje na započítanie proti pohľadávke veriteľa, pričom uvedené zo súdneho spisu nevyplýva.

Navyše rovnako možno badať procesné pochybenie zo strany súdu prvého stupňa aj v (taktiež žalobcom namietanej) časti týkajúcej sa celkovej ceny dotknutej nehnuteľnosti, pričom strohé konštatovanie cit.: „V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že súd má za to, že kúpna cena dohodnutá v kúpnej zmluve zo dňa 13.09.2010 medzi ELSO, spol. s r.o. ako predávajúcim a žalovanými 1/ a 2/ ako kupujúcimi zodpovedala obvyklej, tržnej cene. Súd sa stotožňuje s názorom, že kúpna cena bola zmluvnými stranami dohodnutá pri zohľadnení hodnoty nehnuteľností v roku 2010, kedy vzhľadom na všeobecný prudký prepád cien nehnuteľností bola reálna cena predmetných nehnuteľností podstatne nižšia ako je uvedené v znaleckom posudku v roku 2007, o ktorý opiera žalobca svoje tvrdenia o jej neprimeranosti. Pri posudzovaní obvyklej ceny preto bez ďalšieho nemožno vychádzať zo žalobcom predloženého znaleckého posudku, ktorý zjavne v rozhodnej dobe už hodnoverne všeobecnú cenu nehnuteľní neurčoval.“ zakladá v tejto podstatnej časti nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa, nakoľko tento vychádzal iba z listinných dokladov predložených právnym zástupcom žalovaných 1/ a 2/ na nariadenom pojednávaní dňa 28.08.2013, pričom tieto doklady sa vzťahujú iba na ceny nehnuteľností určených na bývanie. Zo znaleckého posudku č. 129/2007 zo dňa 12.12.2007 (č. l. 12 a nasl. súdneho spisu), príslušného výpisu z listu vlastníctva ako aj Kúpnej zmluvy zo dňa 13.09.2010 (č. l. 25 a nasl. súdneho spisu) vyplýva, že predmetom prevodu neboli iba nehnuteľnosti určené na bývanie, a teda súdom aplikovaná štatistika môže viesť ku „skresleniam“ výslednej ceny príslušných nehnuteľností. Z toho dôvodu, rozhodnutie súdu prvého stupňa v tejto časti možno považovať za predčasné a vzhľadom na to, že námietkami žalobcu sa súd prvého stupňa dôsledne nezaoberal a v odôvodnení rozhodnutia sa s nimi náležite nevysporiadal, rozhodnutie nespĺňa náležitosti vyžadované ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p., čím je v konečnom dôsledku nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

V tejto súvislosti je potrebné predovšetkým poukázať na Článok 6 ods. 1 Dohovoru (Dohovor č. 209/1992 Zb. o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8; pozn.), z ktorého vyplýva, že jednou so všeobecných záruk spravodlivého prejednávania vecí pred súdom je zásada „rovnosti zbraní“. Táto zásada zabezpečuje, aby v súdnom konaní mali jeho účastníci rovnaké postavenie. „Rovnosť zbraní“ spočívajúca v rovnakom postavení účastníkov súdneho konania sa prejavuje v procesnoprávnom postavení účastníkov konania, v spôsobe a rozsahu dokazovania a v iných oblastiach spojených so súdnym uplatňovaním práva. Zachovanie „rovnosti zbraní“ z pohľadu spôsobu a rozsahu vykonávaného dokazovania sa týka aj oprávnenia účastníkov konania navrhovať dôkazy. Možnosť navrhovania dôkazov je spojená s princípom dôkazného bremena, ktorého úspešnosť sa v súdnom spore viaže na schopnosť predložiť adekvátne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Výber dôkazných prostriedkov je na vôli účastníka konania, no o tom, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané a ktoré nie, rozhoduje súd podľa svojej voľnej úvahy. Obsahom záruky na spravodlivý súdny proces z pohľadu oprávnenia navrhovať dôkazy je limitovanie tejto voľnej úvahy súdu. Týmto limitom je požiadavka, aby nevykonanie navrhnutých dôkazov alebo vykonanie iných dôkazov nepostavilo

účastníka konania do jasne nevýhodnejšej pozície v porovnaní s druhou stranou vystupujúcou v súdnom spore (pozri napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Feldbrugge c/a Holandsko z roku 1986; pozn.). Rozhodovacia činnosť súdu v súvislosti s tým, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná a ktoré nie, znamená, že účastník konania nesmie byť týmto rozhodnutím znevýhodnený oproti druhému účastníkovi. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky nevykonanie účastníkom navrhnutého dôkazu môže byť porušením základného práva na spravodlivé súdne konanie dokonca aj bez priamej spojitosti s porušením zásady „rovnosti zbraní“. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze (sp. zn. III. ÚS 332/09) vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ak tento mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, je porušením práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Nedostatky odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorý sa nevysporiadal s celým rozsahom argumentácie účastníka, nebolo možné odstrániť v odvolacom konaní a súčasne naplňajú znaky postupu súdu odnímajúceho účastníkovi možnosť konať pred súdom tak, ako to má na mysli ustanovenie § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, tunajší súd rozhodol v tejto časti tak, že napadnutý rozsudok v časti zamietnutia žaloby voči žalovaným 1/ a 2/ zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Na záver tejto časti tunajší súd dodáva, že ďalšími odvolacími dôvodmi prednesenými žalobcom a spočívajúcimi predovšetkým v pochybení súdu, že tento predmetnú kúpnu zmluvu zo dňa 13.09.2010 neposudzoval aj z hľadiska ust. § 59 ZoKR, sa odvolací súd nezaoberal, nakoľko už samotné vyššie zmieňované procesné pochybenia zo strany súdu prvého stupňa majúce za následok odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom sú bez ďalšieho dostatočným dôvodom na zrušenie a vrátenie veci (v dotknutej časti) prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí vo veci vo vzťahu k žalovaným 1/ a 2/ súd prvého stupňa rozhodnej aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania.

Vzhľadom na to, že žalobca svojim odvolaním napadol rozhodnutie súdu prvého stupňa v celom jeho rozsahu, teda aj v časti zamietnutia žaloby voči žalovanej 3/, keďže tento napadnuté rozhodnutie žiadal v celom rozsahu zmeniť tak, aby odvolací súd podanej žalobe vyhovel, odvolací súd považoval za potrebné rozhodnúť aj o tejto časti. V súvislosti so žalovanou 3/, mal súd prvého stupňa preukázané, že táto dňa 02.11.2010 uzatvorila ako kupujúca so žalovaným 1/ ako predávajúcim kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod spoluvlastníckeho podielu 1/10 v pomere k celku k nehnuteľnostiam nachádzajúcich sa v k. ú. T., zapísaných na LV č. X.XXX ako parcela č. 923/1 o výmere 10.509 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela č. 923/3 o výmere 3.629 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela č. 923/4 o výmere 1.194 m², ostatné plochy a parcely č. 923/5 o výmere 202 m² a stavby rekreačno - relaxačného penziónu SEAL ležiacej na parcele č. 923/3 spolu s neevidovanými stavbami veľkým a detským bazénom na parcele č. 923/4 a 923/5 za kúpnu cenu 550.000 eur. Dňa 08.12.2011 táto uzatvorila už v pozícii predávajúcej so žalovaným 1/ ako kupujúcim kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol spätný prevod spoluvlastníckeho podielu 1/10 v pomere k celku k nehnuteľnostiam, ktoré nadobudla na základe zmluvy zo dňa 02.11.2010. Na základe tejto skutočnosti, súd prvého stupňa dospel k záveru, že u žalovanej 3/ nie sú naplnené predpoklady odporovateľnosti úkonov, ktorých bola účastníkom, nakoľko v čase uzavretia kúpnej zmluvy nemala vedomosť o žiadnych okolnostiach odôvodňujúcich odporovateľnosť kúpnej zmluvy zo dňa 13.09.2010, vedomosť o skutočnosti, že predchádzajúcim vlastníkom nehnuteľností bol úpadca, nemala vedomosť o žalobcom tvrdenom úpadku úpadcu.

Odvolací súd sa s týmto záverom súdu prvého stupňa stotožňuje a v celom rozsahu naň odkazuje, pričom navyše uvádza, že žalobca v priebehu celého konania neuviedol jediný dôkaz, že by úkony v rámci ktorých vystupovala aj žalovaná 3/ (Kúpne zmluvy zo dňa 02.11.2010 a 08.12.2011) boli spôsobilé ukrať

uspokojenie pohľadávky veriteľov. Dôkazné bremeno v tomto prípade ťaží práve žalobcu, ktorý musí preukázať, že právnym úkonom dlžníka došlo k ukráteniu pohľadávok veriteľov, ktorý si v konkurznom konaní prihlásili pohľadávky. Navyše vzhľadom na to, že žalobca sa v podanom odvolaní vôbec nevyjadril tak k právnemu postaveniu žalovanej 3/ (pasívna vecná legitímácia v predmetnom konaní) ako aj k dôvodom odporovateľnosti kúpnych zmlúv, ktorých bola táto jednou zo zmluvných strán, neuviedol v odvolaní žiaden odvolací dôvod k tomu prislúchajúci, odvolaciemu súdu nezostávalo nič iné ako rozsudok súdu prvého stupňa vzťahujúci sa výlučne na žalovanú 3/ postupom podľa ust. § 219 ods. 1 v spojení s § 212 ods. 1 O.s.p., potvrdiť.

Vo vzťahu k trovám odvolacieho konania zaznamenala plný úspech žalovaná 3/, avšak odvolací súd jej žiadnu náhradu nepriznal z dôvodu totožného s tým, ktorý použil už súd prvého stupňa, a teda pre nepodanie príslušného návrhu v zmysle ust. § 151 ods. 1 (v spojení s ust. § 224 ods. 1) O.s.p. .

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.